

Dokument nr. 8:35

(2002-2003)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Kristin Halvorsen, Øystein Djupedal og Hallgeir H. Langeland

Forslag fra stortingsrepresentantene Kristin Halvorsen, Øystein Djupedal og Hallgeir H. Langeland om ny vurdering av alle sider ved Snøhvit-utbyggingen

Til Stortinget

BAKGRUNN

Nye opplysninger viser at utbyggingen av Snøhvit inkludert nedkjølingsanlegget for gass (LNG-anlegget) blir 5,8 mrd. kroner dyrere enn antatt. Gjennom eierandeler og skatteregime må det vesentlige av denne overskridelsen dekkes av det offentlige. Sammen med kostnadene knyttet til skattesubsidier og økte CO₂-utslipp, betyr dette at de samlede utgiftene knyttet til Snøhvit-utbyggingen er blitt så store at det er nødvendig for Stortinget å vurdere denne saken på nytt.

Tidligere behandling

Stortinget har behandlet Snøhvit-utbyggingen i tre omganger. Først to runder for å få på plass skattesubsidier som kunne gjøre prosjektet lønnsomt nok til at eierne ville bygge ut, og som kunne aksepteres innenfor EØS-avtalens statsstøttereglement (Innst. O. nr. 2 (2001-2002) og Innst. O. nr. 76 (2001-2002)). Deretter ble utbyggingen behandlet i egen sak (Innst. S. nr. 100 (2001-2002)).

I Innst. O. nr. 2 (2001-2002) vedtok Stortinget dobbel nedskrivningshastighet fra seks til tre år for produksjon, rørledningstransport og behandling av gass i storskala LNG-anlegg. Når dette ikke ble godkjent av EFTAs overvåkingsorgan, ble dette i Innst. O. nr. 76 (2001-2002) imidlertid endra til kun å gjel-

de slike anlegg i Nord-Troms og Finnmark. Begrunnelsen i Ot.prp. nr. 16 (2001-2002) var:

"En utbygging av Snøhvit vil åpne Barentshavet for petroleumsaktivitet. Utbyggingen vil gi mulighet for økt ressursutnyttelse av gass i Barentshavområdet. Den vil gi regionale virkninger både med hensyn til arbeidsplasser, infrastruktur og næringsvirksomhet."

Vedtaket om skattesubsidier må også sees på grunnlag av at eierne med operatør Statoil i spissen, hadde betydelige motforestillinger mot å bygge ut Snøhvit. Med ordinær skatt ville ikke denne utbyggingen blitt realisert pga. manglende lønnsomhet - sjøl med det opprinnelige kostnadsanslaget. Skattesubsidien, kombinert med et betydelig politisk press i forkant av valget i 2001, fikk imidlertid Statoil til å snu.

Sosialistisk Venstreparti har ved alle behandlingene av denne saken gått mot utbygging av Snøhvit og skattesubsidier til en slik utbygging. I Innst. O. nr. 76 (2001-2002) oppsummeres argumentene mot utbyggingen:

"Disse medlemmer vil uavhengig av hvilken begrunnelse Regjeringa gir for utbygging gå imot utbygging av Snøhvit-feltet. Dette skyldes både den uryddige behandlingen saken har fått fra Regjeringa knyttet til skattesubsidiene, men hovedsakelig fordi det ut fra både ressursforvaltning og miljø, er uklokt og uheldig å åpne Barentshavet for kommersiell petroleumsaktivitet. Risikoen knyttet til dette er etter disse medlemmer for stor til at man kan tillate å gamble med at en slik feltutbygging i et av de viktigste havområdene for fiskeriene.

Disse medlemmer viser til at det bare for et år siden ble vedtatt ny petroleumslovgivning, etter meget omfattende og grundig behandling. Hovedprinsippet i petroleumslovgivningen er at det som er lønnsomt før skatt, skal være lønnsomt etter skatt - og at det som er ulønnsomt før skatt skal være ulønnsomt etter skatt. I

den første saken Stortinget får til behandling fravikes prinsippet, der man ved å endre avskrivingsreglene gjør et ulønnsomt prosjekt lønnsomt. Ved å endre avskrivingssetningen fra 162/3 til 331/3 gis oljeselskapene en betydelig skattesubsidie. Når man i tillegg opererer med en diskonteringsrente som er vesentlig lavere enn den for eksempel Statoil i sin allminnelighet bruker, blir skattelettelsen på minimum 1 mrd. kroner. Mest sannsynlig ved en utbyggingskostnad på ca 40 mrd. 2002-kroner, vil skattesubsidien alene bli over 2 mrd. kroner. (...)

Disse medlemmer konstaterer videre at kostnadene for det øvrige samfunnsliv, ved CO₂-utslipp på 900 000 tonn fra LNG-anlegget knyttet til Snøhvit-utbyggingen er betydelige. Departementet har i brev til Sosialistisk Venstrepartis stortingsgruppe, nedjustert kvoteprisen på CO₂ fra 125 2001-kroner pr. tonn til 50 2001-kroner pr. tonn. Likevel blir kostnaden for andre deler av norsk samfunnsliv mellom 290-340 mill. kroner, under forutsetning at vi skal oppfylle våre forpliktelser knyttet til den nylig ratifiserte Kyoto-avtalen. Gitt en kvotepris på 125 2001-kroner blir dette anslaget opp imot 900 mill. kroner. Det betyr at de totale samfunnsmessige kostnadene er meget betydelige knyttet til utbyggingen av Snøhvit-feltet."

Konsekvenser av økte kostnader

Opprinnelig var utbyggingen av Snøhvit kostnadsberegnet til 39,5 mrd. kroner. Overskridelsene så langt på 5,8 mrd. kroner er altså en overskridelse på 15 pst. Størstedelen av denne regninga tilfaller staten - gjennom direkte eierandeler i Petoro AS og SDØE, indirekte gjennom eierandeler i Statoil og Norsk Hydro, i tillegg til at avskrivningsreglene gir mulighet for å redusere skatten når kostnadene øker. Totalt vil statens ekstra kostnader som følge av overskridelsen kunne beløpe seg til over 5 mrd. kroner. Sannsynligheten for at det samfunnsøkonomiske regnskapet for

Snøhvit skal gå med overskudd er etter de nye kostnadstallene liten.

Etter det siste kostnadsoverslaget har konsernsjef i Statoil, Olav Fjell, gitt uttrykk for at dette ikke ville gitt tilstrekkelig lønnsomhet dersom disse tallene hadde vært kjent da beslutning om utbygging ble foretatt. Tidligere er det også kjent at Norsk Hydro vil selge sin eierandel i Snøhvit.¹

Resultatet er at Snøhvit er blitt et prosjekt der staten bruker betydelige midler på å subsidiere en utbygging som skaper betydelige miljøproblemer. Når heller ikke operatør og andre eiere mener prosjektet har tilstrekkelig lønnsomhet, virker grunnlaget for utbyggingen å være svært svak.

Prosjektet er fremdeles i oppstartsfasen. Sjø om det er pådratt en del kostnader, er det mye som taler for at dette er småpenger i forhold til hva en full utbygging vil bety. Det er derfor god grunn til å behandle utbyggingen av alle sider ved Snøhvit-utbyggingen på nytt. I en slik sak må konsekvensene ved ulike scenarier framlegges, inkludert stans i utbyggingen, utbygging i tråd med foreliggende planer og eventuelle mellomløsninger.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen snarest fremme en sak der alle sider ved Snøhvit-utbyggingen belyses, med sikte på å gi Stortinget mulighet til å vurdere ulike scenarier for videre utbygging.

17. desember 2002

¹ Aftenposten, 10. desember 2002.